

УПРАВЛІННЯ НЕОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Здійснення успішної фінансово-господарської діяльності підприємством є допустимим за наявності в нього різноманітних видів активів. Так сучасні умови щодо ефективного управління підприємством ставлять перед ним підвищені вимоги в аспекті управління необоротними активами. Це слід пов'язувати з тим, що конкурентоспроможність підприємства, фінансова стійкість, тактичні та стратегічні перспективи його розвитку залежать від раціонального та ефективного використання необоротних активів і, як наслідок, – можливість досягнення певного обсягу діяльності та отримання відповідного розміру прибутку. Тому виникає необхідність дослідження стану формування і використання необоротних активів підприємства.

Існуюча практика управління необоротними активами на більшості підприємств України характеризується обмеженістю поглядів на необоротні активи як такі, їх життєвий цикл, а також на роль і значення стратегічного підходу до управління необоротними активами, що визначає актуальність проблематики даного дослідження.

Політика управління необоротними активами являє собою частину загальної фінансової стратегії підприємства, яка полягає у фінансовому забезпеченні своєчасного їх оновлення та високої ефективності використання. Основна мета управління необоротними активами полягає у забезпеченні їх своєчасного оновлення та ефективного використання. Відповідно до цієї мети формується політика управління необоротними активами підприємства.

Політика управління необоротними активами підприємства формується за такими етапами:

- аналіз необоротних активів підприємства в минулому періоді;
- оптимізація загального обсягу і складу необоротних активів підприємства;
- забезпечення своєчасного оновлення необоротних активів підприємства;
- забезпечення ефективного використання необоротних активів підприємства;
- формування принципів та оптимізація структури джерел фінансування необоротних активів.

В системі формування і реалізації політики управління необоротними активами підприємства однією з найбільш важливих функцій фінансового менеджменту є забезпечення своєчасного і ефективного їх оновлення. Послідовність прийняття управлінських рішень з питань оновлення необоротних активів така:

1. Формування необхідного рівня інтенсивності оновлення окремих груп необоротних активів підприємства. Інтенсивність оновлення необоротних активів визначається двома основними факторами – їх фізичним і моральним зносом, в процесі яких необоротні активи поступово втрачають свої початкові функціональні властивості і їх подальше використання в операційному процесі підприємства стає чи технічно неможливим, чи економічно недоцільним.

2. Визначення необхідного обсягу оновлення необоротних активів в майбутньому періоді та вибір найбільш ефективних форм їх оновлення. Оновлення необоротних активів може здійснюватися на простій і розширеній основі, відображаючи процес простого чи розширеного їх відтворення.

Організаційними форми оновлення необоротних активів на простій основі є:

- поточний ремонт – часткове оновлення основних засобів (фінансується за рахунок витрат виробництва);
- капітальний ремонт – значне відновлення основних засобів і часткова зміна їх окремих видів (фінансується за рахунок частини накопичених амортизаційних відрахувань і списується на витрати підприємства);
- придбання нових видів необоротних активів – заміна зношених основних засобів у межах нагромаджених амортизаційних відрахувань.

3. Визначення вартості оновлення необоротних активів в розрізі різних його форм. Методи визначення вартості оновлення необоротних активів диференціюються в розрізі окремих форм цього оновлення. Вартість оновлення необоротних активів, що здійснюється шляхом поточного і капітального ремонту, визначають на основі розробки планового бюджету їх проведення (кошторису затрат).

Отже, політика управління використанням необоротних активів – це частина фінансової стратегії підприємства, суть якої полягає у фінансовому забезпеченні своєчасного їх оновлення і високій ефективності використання. Вибір схеми фінансування необоротних активів підприємства нерозривно пов'язаний з урахуванням особливостей використання як власного, так і позикового капіталу.